

DER ER FUNDET LUS

Vejledning til forældre om lusebehandling

Sundhedsplejen
Herlufsholm Allé 20
4700 Næstved
Udarbejdet Maj 2018.

NÆSTVED
KOMMUNE

NÆSTVED
KOMMUNE

At få lus er ikke et udtryk for dårlig hygiejne eller sygdom...

MEN DET KLØR, OG ER MEGET GENERENDE, BESVÆRLIGT OG IRRITERENDE.

AT BEKÆMPE LUS KRÆVER EN AKTIV INDSATS! GØR DET TIL EN VANE AT UNDERSØGE BØRNENE HVER WEEKEND – OG BEKÆMPE EVENTUELLE LUS INDEN BØRNENE SENDES I SKOLE ELLER DAGTILBUD!

Hvad er lus?

HOVED-LUS ER SMÅ INSEKTER, SOM KUN KAN LEVE I MENNESKERS HOVEDHÅR. VOKSNE LUS ER 2-3 MM LANGE, MENS NY UDKLÆKKEDE LUS, OGSÅ KALDET NYMFER, KUN ER 0,5-1 MM. LUSENE LEVER AF AT SUGE BLOD ET PAR GANGE OM DAGEN. DE BEVÆGER SIG HURTIGT I HOVEDBUNDEN, OG KAN VÆRE SVÆRE AT FINDE.

LUSENES FARVE KAN VARIERE FRA NÆRMEST GENNEMSIGTIG GRÅHVID TIL MEGET MØRK

- FORDI LUSENE TAGER FARVE EFTER HÅRET – OG FORDI DE ER MØRKE LIGE EFTER,

AT DE HAR SUGET BLOD. ÆGGENE ER HVIDGULE OG KNAK EN MM STORE. DE KLÆKKES EFTER CA. 6-11 DAGE.

DE TOMME ÆGGESKALLER BLIVER SIDDENDE OG FØLGER MED HÅRET, EFTERHÅNDEN SOM DET VOKSER.

LUS SMITTER VED TÆT KONTAKT, OG KAN OVERLEVE 48 TIMER UDEN MENNESKEKONTAKT. LUSENE FORLADER DOG IKKE FRIVILLIGT ET HOVED, MEDMINDRE DE HAR MULIGHED FOR AT KRAVLE OVER PÅ ET ANDET. BID AF HOVED-LUS KAN MEDFØRE KLØE OG IRRITATION AF HOVEDBUNDEN - ISÆR I NAKKEN OG BAG ØRERNE.

Der er to måder at behandle på:

1) KÆMNING MED TÆTTEKAM, SOM ER EN EFFEKTIV OG BILLIG METODE.

SÅDAN GØR DU:

- GØR ALT HÅRET VÅDT MED VAND OG BRUG GODT MED HÅRBALSAM. LUS ER MESTRE I AT BEVÆGE SIG HURTIGT AF STED I TØRT HÅR, MEN I VÅDT HÅR MED BALSAM SIDDER DE STILLE, OG KAN IKKE KRAVLE DERHEN, HVOR DU LIGE HAR KÆMMET.
- RED HÅRET GRUNDIGT IGENNEM MED EN ALMINDELIG KAM ELLER BØRSTE. DU KAN IKKE KÆMME ALLE LUS UD, HVIS HÅRET FILTRER.
- BRUG TÆTTEKAMMEN TIL AT REDE HELE HÅRET STØT OG JÆVNT IGENNEM FOR LUS.
  - DET ER VIGTIGT AT ARBEJDE SYSTEMATISK. BEGYND FORTIL OG ARBEJD SÅ I ÉN RETNING HELE VEJEN RUNDT OM HOVEDET. TAG EVT. TUREN RUNDT ET PAR GANGE OG BLIV VED, TIL DU IKKE FANGER FLERE LUS.
  - SØRG FOR AT BEGYNDE HVERT STRØG HELT INDE VED HOVEDBUNDEN OG TRÆK KAMMEN IGENNEM HELT UD OVER SPIDSEN AF HÅRTOTTEN.
  - MÅSKE ER DET EN BESTEMT SIDE AF KAMMEN, SOM SKAL VENDE IND MOD HOVEDBUNDEN. HVIS DET IKKE STÅR PÅ KAMMEN HVILKEN SIDE, SKAL TÆNDERNE VENDE DERES MEST AFRUNDEDE SIDE NED MOD HOVEDBUNDEN FOR IKKE AT KRADSE.
  - HVIS HÅRET ER TYKT ELLER STORT, KAN DET VÆRE EN HJÆLP AT BRUGE HÅRKLEMMER FOR AT NÅ IND TIL HOVEDBUNDEN ALLE STEDER.
  - SELV EN STOR, FED VOKSEN LUS KAN SIDDE OG GEMME SIG LIGE VED EN SKILNING. SÅ VÆR OGSÅ OMHYGGELIG HER. FLYT EVENTUELT SKILNINGERNE, MENS DU KÆMMER.
- TØR KAMMENS TÆNDER AF I ET STYKKE FUGTIG, HVID KØKKENRULLE FOR HVERT STRØG. SÅ FÅR DU HELE TIDEN FJERNET DET, DU KÆMMER UD.

- KIG GRUNDIGT PÅ DET, DU HAR KÆMMET UD. BRUG GODT LYS OG EVT. ET FORSTØRRELSSESGLAS. DET ER IKKE SÅ SVÆRT AT SE DE VOKSNE LUS OG STORE NYMFER, NÅR MAN FØRST HAR LÆRT, HVAD MAN KIGGER EFTER. MEN MAN SKAL KIGGE GODT EFTER FOR AT VÆRE SIKKER PÅ, AT DER IKKE ER SMÅ NYMFER.
- KÆM HÅRET HVER. 2. DAG I EN PERIODE PÅ 2 UGER, SÅ DU FANGER ALLE NY-UDKLÆKKEDE LUS. STOP FØRST KÆMNINGEN, NÅR DU TO GANGE I TRÆK IKKE HAR FUNDET LUS.
- SKRIV NED OG PLANLÆG. HOLD PÅ EN ELLER ANDEN MÅDE STYR PÅ, HVOR LANGT DU ER I FORLØBET, SÅ DU HUSKER AT KÆMME IGEN.

2) LUSEMIDLER

GODKENDTE LUSEMIDLER KAN KØBES PÅ APOTEKET, SOM OGSÅ GIVER RÅD OG VEJLEDNING. PRODUKTER MED SILIKONEOLIE INDEHOLDER IKKE GIFTSTOF, OG HAR YDERMERE DEN FORDEL, AT LUSENE IKKE UDVIKLER RESISTENS FOR PRODUKTET. FØLG VEJLEDNINGEN PÅ PAKKEN!

- SUNDHEDSSTYRELSEN ANBEFALER, AT GENBEHANDLE 8 DAGE EFTER FØRSTE BEHANDLING, UANSET HVILKE TYPE LUSEMIDDEL DER ANVENDES.

En vellykket behandling skal altid følges op af regelmæssig eftersyn af hovedbunden med tættekam, fordi der fortsat kan være smittekilder i omgangskredsen.

HVORDAN BEKÆMPES HOVED-LUS I OMGIVELSERNE?

BØRSTER, HUER OG SENGETØJ VASKES I VASKEMASKINEN, ELLER LIGGES I FRYSEREN ET DØGN. MAN KAN OGSÅ LADE RUMMET STÅ TOMT I 48 TIMER.

Husk altid at undersøge hele familien for evt. lus, samt at give besked til barnets skole eller dagtilbud ved fund af lus.

